

10 éves a TEK

1980 augusztusának egyik reggelén valahol vidéken egy kollégiumi szobában egy fekete szakállas férfi (csak diszkrét kopaszsága akadályozta, hogy Marxhoz hasonlítsák) izgatottan járkálni kezdett. Nemsokára felébresztett egy hosszú fekete hajú és szakállú férfit (semmi sem akadályozta, hogy Marxhoz hasonlítsák), s csillogó szemekkel megkérdezte: – Te mi lenne, ha szakkollégiumot alakítanánk?

Ha kakas lett volna a közelben, bizonyára kukorékolt volna, ha harang, akkor bizonyára megszólalt volna, hiszem történelmi jelentőségű esemény történt: megszületett a TEK ideája.

Az Egyetem vezetése teljesen megijedt! A diákok önállóan akarnak szervezni egy szervezetet maguknak! De hát nem hoztuk létre nekik a KISZ-t, a Rajkot, az Énekkart stb.? Mit akarnak még? Ráadásul az egyik legérzékenyebb pontján elégedetlenek az oktatással: az ideológiánál. Pedig a marxizmus-leninizmusra még mindig értelmezési monopolizmusa van a KB-nak, s e fölött a monopólium fölött éberem őröködik a Minisztérium (melyik?) és helyi megbízottai.

Így 1981 áprilisában úgy indították útjára a Társadalomelméleti Kollégiumot, hogy egy 7 tagú ideológiai felügyelőbizottságot neveztek ki fölé az összes ideológiai tanszék képviselőiből. Persze azután változtak az idők, s a bizottság anélkül múlt ki évek múltán, hogy valaha is ülést tartott volna. De talán ez a bizottság, az egyetem részéről kezdetben megnyilvánuló bizalmatlanság okozta, hogy szinte a Kollégium genetikai kódjához programozódott a mindenfajta politikai megnyilvánulástól való tartózkodás. Ennek következtében azután először az Egyetem vezetése feledkezett meg rólunk, később pedig a "rendszer váltás" közben és után, a nyolcvanas évek szakkollégiumi mozgalmát elemző írások, holott a TEK volt az első ilyen autonóm módon létrejött szervezet, s megjelenése komoly válaszlépésekre kényszerítette a Rajkot. A TEK találta fel a szakmai tábor, az elsősöknek szervezett köröket, s az első években a Rajk legjobb erői a TEK-ben szervezett kurzusokra szökdöstek a sajátjaik elöl

Persze a "hőskor" csak egy-két vonatkozásban volt szebb a jelennél. Összességében egész 10 éves történetünkben évről-évre makacsul ugyanazok a problémák vetődnek fel, még a megfogalmazások is majdnem ugyanazok. Mindig is a belső élet szervezése (szervezetlensége) volt a fő probléma, ami egy ennyire és ráadásul teoretikusan befele forduló szervezetnél természetes is. S talán ez is az eltelt 10 év egyik legnagyobb tanulsága: túl kevés impulzust tudunk adni saját magunknak, szélesebbre kellene tárni kapuinkat. S most, amikor a rendszerváltással úgy tűnik kifulladt a 80-as évek szakkollégiumi mozgalma (hiszen az teljes egészében ezt a változást katalizálta, s a változással saját létalapját szüntette meg) lehetőség nyílt arra, hogy esetlegesen előnyt faragjunk a hátrányból, s kihasználjuk azt, hogy a nyolcvanas években relatíve fületlenek voltunk a többi szakkollégiumtól.

Banyár József